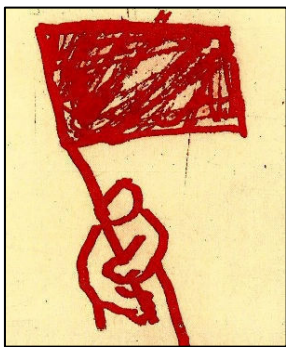

כועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדגל

ZO HADEREKH زوهديرخ

גיליון 24/29 ביולי 2024

תערוכה של דב הלר
האמן עם הדגל האדום
עמ' 9

ההפיכה המשטרית והכיבוש

עמ' 5

ABANDON BIDEN
CEASEFIRE NOW

ביי ביי ביידן

עמ' 8

צעדת השלום

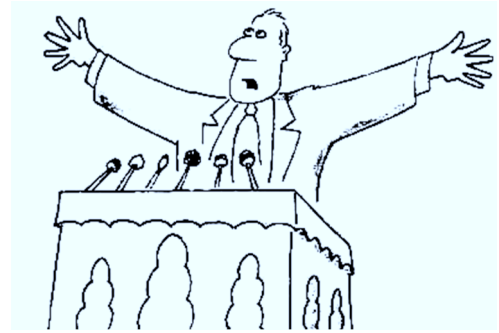
והחיים

הפרעה נפשית שלא כתובה בספרים

"הפרעת אישיות נרקיסיסטית היא הפרעה שבמסגרתה אדם עסוק בצורה מופרזת בעצמו ובצרכיו, לרוב על חשבון אחרים, שאותם הוא רואה כאמצעים שנועדו לשרת את מטרותיו. אבל איך נקרא חדר שלם של נרקיסיסטים מנותקים שעסוקים רק בעצמם, עיוורים לחלוטין למציאות ולזולת ושקועים ברחמים עצמיים ובליקוק ישבנים? בהיעדר מונח הולם בספרי הפסיכיאטריה, הצעתי היא: 'ממשלת נתניהו'".

יוענה גונן, "הארץ", 15.7

דברים בשם אומרם

עוד יתבלבל בין נתניהו לסינוואר

"נשיא ארצות הברית ג'ו ביידן הציג בטעות את נשיא אוקראינה וולודימיר זלנסקי כ'נשיא פוטיין' לפני שתיקן את עצמו בפסגת נאט"ו בווישינגטון. 'ועכשיו אני רוצה לתת את הבמה לנשיא אוקראינה, שיש לו אומץ כמו שיש לו נחישות, גבירותי ורבותי, הנשיא פוטיין', אמר ביידן בהתייחסו לזלנסקי, לפני שתיקן את עצמו. כל הופעותיו של נשיא ארה"ב מאתגרות מומחים ועיתונאים המנסים להשיב לשאלה 'האם ביידן כשיר כדי להמשיך ולכהן כנשיא ארה"ב? ולרוב התשובה היא שלילית'".

פיוטר סמולר, שליח "לה מונד" בארה"ב, 12.7

אבטחה לבנות השירות הבינלאומי

"הממשלה מתכננת לממן את אבטחתן כ-150 בנות שירות לאומי המוצבות בחו"ל בשליחות במסגרת שירותן, כך עולה מבקשה שהוגשה על ידי הרשות לשירות אזרחי. הבקשה היא למימון עלויות האבטחה בפטור ממכרז, ולפיה יש צורך באבטחה כיוון שנושקפת סכנה לחיי המשרתות. לפי הבקשה, מדובר בעלות של כ-1.7 מיליון שקל בשנה, כששירותי האבטחה יסופקו על ידי הסוכנות היהודית. עוד צוין בה כי שירותי האבטחה כבר מומנו במהלך חודשי המלחמה — וכעת יש צורך להאריך את השירות גם לשנת הלימודים הבאה. בנות השירות הלאומי אליהן נוגעת הבקשה הן כאלה שמוצבות בלונדון, ציריך, וינה, מילאנו, אוקראינה, ארה"ב, קנדה, אוסטרליה, דרום אמריקה וסינגפור. שירות כזה הוא תחליף לגיוס לצה"ל ומשרתות בו בעיקר נערות בגיל צבא מהמגזר הדתי".

ליאור זטל, "דה מרקר", 11.7

לאומיות במדינה במלחמה לא נגמרת

"לאומיות, בכל מקום בעולם, סובלת מפרנויה והיא זקוקה לאויב מאיים. בשביל לצקת תוכן ממשי ללאומיות אנו בונים 'אחר', ולו צורה שונה ולכן מאיימת שאנחנו יכולים להשליך עליו את הפרנויה שלנו. אם האחר החיצוני נחלש, אנחנו מחפשים אותו בתוכנו".

תת-אלוף (מיל) דב תמרי בספרו החדש "חיים

במלחמה - זו שאף פעם לא נגמרת"

לא מאמין: קיבל דרגת פקד מכן גביר

"אני לא מאמין שאני כותב את זה. אתמול היה לי את אחד הימים המרגשים שהיו לי, אתמול קיבלתי דרגות פקד! שנים אני נלחם על האמת שלי, וכבר קיבלתי את זה שלעולם אני לא אקבל הכרה או תודה והאמת היא שכבר הפכתי להיות חסין. אבל אתמול זכיתי לקבל דרגות קצונה על הפעילות שלי והקמת יחידת הכוננות שעצרה עשרות שב"חים ועושה לילות כימים כדי לשמור על ביטחון העיר".

זאב אליאסי, הראפר הימני קיצוני "הצל", באינסטגרם, 15.7

מכתבים למערכת

על מפעלי ים המלח לשלם

בשבוע שעבר נידונה בבית המשפט העליון העתירה שהגשנו נגד מפעלי ים המלח. אנו דורשים לחייבם לשלם דמי מים עבור צריכת המים שלהם בשטח הזיכיון - זאת כמו כל צרכן אחר בישראל, ולא לאפשר להם לחמוק משלום.

עו"ד מירב עבאדי ייצגה אותנו אל מול סוללת עורכי הדין של מפעלי ים המלח, אחת החברות הגדולות במשק. היא הדגישה שהציבור לא צריך לסבסד את מפעלי ים המלח.

מדובר בצריכה של 25 מיליון קוב מים (!) מים מליחים לצורך הפק מהים של משאבים שערכם המצטבר יגיע לחצי מיליארד שקל (!) עד תום תקופת הזיכיון ב-2030.

המים שמפעלי ים המלח שואבים עוד מתחילת שנות ה-60 הם מי בארות מליחים שאינם מתחדשים. שאיבה זו גורמת נזקים עצומים לאזור ולמעשה מייבשת את מקורות המים האלה. במצב הדברים הנוכחי, למפעלי ים המלח אין שום מוטיבציה כלכלית לצמצם את צריכת המים מפני שהם לא משלמים עבורם.

ים המלח הוא משאב כל כך יקר ונדיר, פלא תבל, שלא הגיוני לחשוב שניתן לנצל אותו בצורה כל כך הרסנית, ועוד לא לשלם אפילו את דמי המים הבסיסיים.

בדין בבית המשפט העליון, מנענו ממפעלי ים המלח להדוף את העתירה שהגשנו נגדם, והצגנו סדרה של טיעונים המבססים את עמדתנו. לפיה הזכות לניצול המים בשטח הזיכיון לא כלולה בתמלוגים שמפעלי ים המלח משלמים למדינה. לכן עליהם לשלם בנפרד - לרשות המים - עבור צריכת המים. תשלום כזה עשוי להפחית את תעריפי המים שכולנו משלמים. השופטים קבעו, כי יידרשו עוד השלמות נתונים לפני קבלת החלטה, מאחר שהחלטה שיפוטית בנושא עשויה להיות תקדימית.

המאבק שלנו מול מפעלי ים המלח ומול משרד המשפטים שפטר אותם מדרישת התשלום, הוא ארוך שנים וצודק. אנחנו לא מתכוונים לעצור במאבקנו למען האינטרס הציבורי, להגנה על ים המלח ולמען הקופה הציבורית המתרוקנת בתקופה קריטית זו.

אנחנו צריכים אתכם אתנו להמשיך המאבק וזקוקים לתרומתכם, כדי שנוכל להמשיך ולפעול למען האינטרס של כולנו.

עמית ברכה, מנכ"ל אדם, טבע ודין

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 10216261

הארכיטקטורה של המזרח התיכון משתנה ללא הרף מהאג לחודיידה ולושינגטון

שעבר איננה רק תוצאה של 7 באוקטובר. משותפת לה ולפעולת "שטפון אל-אקצה" הרגשת דחיפות גוברת כלפי התרחבות הפקעת הקרקעות, המים והרכוש; הגידול במספר ובהיקף ההתנחלויות; אופי תקנות הממשל הצבאי והאופן שהוא מפלה בצורה גזענית בין יהודים ופלסטינים (אפרטהייד); וההתנחלויות האלימות של המתנחלים וצה"ל לתושבים הפלסטינים שהן "בלתי נסבלות" ומנוגדות להגדרה "כיבוש" עפ"י החוק הבינלאומי.

ביסודו של החוק הבינלאומי שנקבע אחרי מלחמת העולם השנייה מונח עקרון ההתנגדות להרחבת מדינות במלחמות. בחוק הבינ"ל, "כיבוש לוחמתי" יכול להיות רק זמני, ורק בתנאי שאינו משנה לצמיתות את הדמוגרפיה בין האוכלוסייה הקיימת לזו הכובשת ואת יחסי הרכוש והשליטה במשאבים בטריטוריה הכבושה. עצרת האו"ם פנתה לביהמ"ש בהאג כדי לבחון האם, במסגרת הכיבוש "הזמני" כביכול, לא מתרחש בפועל תהליך של סיפוח זוחל, אשר ממנו אי-אפשר יהיה לחזור למשא ומתן בין הצדדים בדבר סיום הסכסוך.

תגובות להקפאת תהליך פתרון הסכסוך

7 באוקטובר והאג הם שתי תגובות להקפאת תהליך פתרון הסכסוך הישראלי-פלסטיני. תגובה אחת, מצד קורבנות הכיבוש והמצור, הייתה פלישה שארגן חמאס מלווה מעשי טבח; והשנייה, של העולם שעמד מהצד, בדמות הצהרה חוקית-משפטית המאשררת את אי-חוקיות הכיבוש, מאשימה את ישראל בהימשכותו הנפשעת וקוראת למהלכים נגד מדיניות הכיבוש. חוות הדעת של האג קוראת למדינות ולארגונים שלא להכיר בחוקיות הנוכחות הישראלית בשטחים, שלא לסייע בשימורה, ולנקוט צעדים שיביאו לסיום הכיבוש. ביה"ד קובע שיש לפצות את הפלסטינים על הנזק שנגרם להם, להפסיק את ההתנחלויות ולסלק את המתנחלים. יומיים לפני ההחלטה בהאג וערב נסיעת נתניהו לארה"ב, יזמו הליכוד, ש"ס, הציונות הדתית, עוצמה יהודית, יהדות התורה, ישראל ביתנו והימין הממלכתי הצבעה הצהרתית בכנסת נגד האג: "כנסת ישראל מתנגדת באופן נחרץ להקמת מדינה פלסטינית ממערב לירדן. הקמת מדינה פלסטינית בלב ארץ ישראל תהווה סכנה קיומית למדינת ישראל ולאזרחיה, תנציח את הסכסוך הישראלי-פלסטיני ותערער את היציבות באזור". 68 ח"כים הצביעו בעד ההצעה וביניהם גנץ וכמה מאנשיו. יאיר לפיד ומפלגתו יחד עם מפלגת ה'דמוקרטים' (איחוד עבודה-מרצ) היו במליאה אך לא השתתפו בהצבעה.

רק חברי הכנסת הערבים וח"כ עופר כסיף הצביעו נגדה. אם שמאל בישראל פירושו להיות נגד הכיבוש ובעד פתרון של שלום בין מדינה פלסטינית למדינת ישראל, הגיע הזמן להכיר בכך שאין שמאל ציוני בישראל. כמוכן שישנם הבדלים בין אגפים שונים במחנה הציוני. אך השאלה הקרדינלית בפוליטיקה הישראלית היא, איך תופסים את היחס בין יהודים וערבים בטריטוריה שבשליטת ישראל ואת אפשרות פתרון הסכסוך בלי חיסול, גירוש, שלילת זכויות או אפליית אחד מהצדדים. אז על מה מפגינים? כן, ודאי שצריך לשחרר את החטופים, אבל בלי שלום זה רק פסק זמן עד המלחמה הבאה.

אבישי ארליך

הקליידוסקופ המזרח-תיכוני מסתובב בתזזיתיות והארכיטקטורה האזורית משתנה ללא הרף. גם בעולם חלים שינויים: בשבוע שעבר אירעו הצהרת בית הדין בהאג, התלקחות הזירה עם תימן ופרישת ביידן מהמירוץ לנשיאות. פרישת ביידן והאפשרות שהדמוקרטים לא יישארו בשלטון משנה את סדר העדיפויות של הנשיא ומעמידה בסימן שאלה את נחישותו לבצע את ההחלטות האמריקאיות לגבי המזרח-התיכון (ומקומות אחרים) בתקופת המעבר, עד שיסיים את תפקידו בינואר 2025. נתניהו משחק על זמן: אי-הבהירות בארה"ב מקנה לו זמן נוסף להשהיית המו"מ על החטופים; להמשך הלחימה בעזה ולהשהיית יציאת הצבא ממנה; למניעת אפשרות מהפליטים בעזה לחזור לחורבות בתיים; לדחייה של ההחלטה איך, ובידי מי תנוהל עזה. כל אלה הם תנאים המאפשרים את המשך קיום ממשלת הימין מלא-מלא שהיא התצורה המועדפת על נתניהו להמשך שלטונו.

תקופת הבחירות בארה"ב ופגרת הכנסת (עד 27 באוקטובר) מאפשרות לנתניהו למצב את עצמו מחדש כלפי חוץ (האריס וטרמפ) וכלפי פנים ומעניקות לו זמן לתמרוני הישרדות. כך הוא יוכל להמשיך לדחות נושאים כגון שאלת גיוס החרדים ומקום החרדים בממשלתו; יחסיו המתוחים עם ראשי מערכת הביטחון והמשפט; שליטתו בתקשורת; ומניעת חקירה עצמאית שלא בשליטתו לגבי חלקו ואחריותו למחדלי 7.10. זאת לפחות עד לבחירות חדשות בארה"ב ובישראל.

התגובה הישראלית בנמל חודיידה בתימן על כטב"ם הנפץ החות'י בת"א היא בו-זמנית אזהרה לאיראן שיד ישראל ארוכה, אך גם הזמנה מחודשת לברית אמריקאית-סעודית-ישראלית. הכלכלה החות'ית פגיעה מאוד. האוכלוסייה התימנית, 34 מיליון שמתוכם 45% ילדים, על סף מגפת רעב נוספת. הפגיעה בנמל חודיידה היא פגיעה בנמל הייבוא החות'י העיקרי שדרכו זורמים הדלק, הסיוע הבינ"ל במזון ובתרופות, יחד עם הנשק, הכטב"מים והטילים מאיראן.

אסטרטגית 'ריבוי הזירות' האיראנית וחלוקת העבודה בין איראן ל"פרוקסים" שלה אמנם מקשות על ישראל אך גם פוגעות קשות בסחר העולמי מאסיה לאירופה. 13% מהתחבורה הימית העולמית עוברת דרך באב-אל-מנדב, מיצר הכניסה לים-סוף. האסטרטגיה האיראנית כבר יצרה שיתוף פעולה בינ"ל להגנת חופש השייט בים סוף, ומסכנת את האזור במלחמה אזורית.

תשתית לסנקציות נגד ישראל

להצהרת האג אין השלכות מידיות, אך היא יוצרת תשתית ללגיטימציה בינלאומית "רציונלית" לסנקציות על ישראל. היא גם מאפשרת בסיס לא דתי ולא שואתי למדיניות עקרונית וביקורתית יותר מהעמדה "היודו-נוצרית" של תמיכה בישראל בגלל שותפות בברית הישנה-חדשה או בגלל מערכת ערכים תרבותיים משותפת, כביכול.

אחד מתפקידי של בית הדין הבינלאומי לצדק בהאג שבהולנד (ICG) הוא לגבש דעה, מבחינת החוק הבינלאומי, לגבי מקרים שמפנים אליו מוסדות האו"ם. כבר בסוף 2022, זמן רב לפני פרוץ המלחמה בעזה, פנתה עצרת האו"ם לביה"ד בהאג וביקשה ממנו לחוות דעה על משטר הכיבוש בשטחים שתפסה ישראל ב-1967. לכן החלטת ביה"ד בהאג בשבוע

פגיעה בביטחון הכלכלי של נשים ערביות

תקציביהם של משרדי הממשלה לרבות משרדי הבריאות, הרווחה והחינוך המתמודדים עם אתגרים שלא ידעו קודם לכן ומתקשים לספק מענים".

מתנחלים תקפו פעילי שלום בכפר קוסרה בגדה המערבית

מתנחלים תקפו בתחילת השבוע (21.7) פלסטינים ופעילי שלום ישראלים וזרים באבנים, באלות ובמוטות ברזל. סוכנות הידיעות הפלסטינית וואפא דיווחה כי התקיפה הייתה סמוך לכפר קוסרה מדרום לשכם בשטחים הכבושים, שעה שקבוצת הפעילים נטעה עצים. נפצעו כמה פעילים, בהם שתי פעילות אמריקאיות, ותושב פלסטיני. הפלסטינים העידו שהמתנחלים ירדו מהמאחז אש קודש כדי להתעמת עם הפעילים. כמקובל במקרים אלה – איש מהתוקפים לא נעצר.

בשבת (20.7), זה השבוע השני ברציפות, תקפו אנשי ימין רעולי פנים מפגיין בעת שהיה בדרכו לרכבו ברחוב הסוללים בתל-אביב בתום ההפגנה ההמונית נגד ממשלת נתניהו ברחוב קפלן. מאוחר יותר הותקף זוג מפגינים שעשה דרכו הביתה. במהלך ההפגנה יידו רעולי הפנים אבנים בצועדים.

בשישי (19.7) תקפו מתנחלים במקלות שני פלסטינים שעמדו בפתח ביתם בכפר שעב אל-בוטום בדרום הר חברון. הפלסטינים, גבר בן 38 ואישה בת 58, פונו לקבלת טיפול רפואי כשהם סובלים מחבלות בראשיהם. באותו יום ירה מתנחל לעבר פלסטיני בעילה שיידה לעברו אבנים בעיירה חווארה שמדרום לשכם. טרם הירי, הגיעו מתנחלים לחווארה ויידו אבנים על פיצרייה אשר בפרוץ המלחמה נתלתה עליה כרזה שלעגה לאסתר קוניו מניר עוז, שכמה מבני משפחתה נחטפו לרצועה. ב-8 באוקטובר 2023 הרס צה"ל את בית העסק, והמתנחלים הגיעו למקום בעקבות פתיחתו המחודשת. באותו ערב הציתו מתנחלים מטע זיתים ושטחים חקלאיים באזור חווארה והכפר בורין. שני מתנחלים נעצרו בתקרית בחשד כי תקפו חיילים והתנגדו למעצר.

על פי וואפא, מאז תחילת השנה נרשמו 1,334 התקפות של מתנחלים על פלסטינים בבתים, בשדות וברחובות הערים והעיירות ברחבי הגדה ובירושלים המזרחית. שבעה פלסטינים נהרגו במהלך התקיפות.

חבר הנהגת בנק"י נעצר

לקראת הפגנה נגד המלחמה

אחמד עבאדי (23), מזכיר מחוז עכו של ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי (בנק"י) וחבר הוועד המרכזי של התנועה וחבר מזכירות חד"ש נעצר בידי המשטרה בשישי (19.7) לקראת הפגנה נגד המלחמה בעזה שנקבעה לשבת בסכנין. המשטרה התכוונה להביאו באותו ערב לבית המשפט להארכת מעצר. אך בשעות הצהריים שוחרר הצעיר במפתיע מכלא קישון. "השחרור מוכיח שהיה זה מעצר מנע וכי החבר אחמד עבאדי לא עבר כל עבירה", מסרו חבריו.

מק"י וחד"ש פרסמו גילוי דעת המגנה את מעצרו של עבאדי. נאמר בו כי מעצרו הוא "חלק מסדרה של רדיפות פוליטיות בלתי-חוקיות אשר מטרתן להטיל אימה. רדיפות אלה לא יחלישו את נחישותו של אחמד עבאדי ומעצרו לא ישתיק את התנגדותנו למלחמה הפושעת ברצועת עזה".

המלחמה בעזה גרמה לפגיעה משמעותית בביטחון הכלכלי והאישי של נשים ערביות בישראל – למסקנה זו הגיע (21.7) מרכז אדוה ברשומה שכתבה ד"ר באקה מואסי, רכזת פרויקטים במרכז. לפגיעה זו השלכות חברתיות וכלכליות רחבות יותר הנוגעות בחוסן המשפחתי והקהילתי, בחברה הערבית בפרט ובחברה הישראלית בכללותה.

כך למשל חלה ירידה בשיעור התעסוקה של נשים ערביות בגילי העבודה העיקריים: מ-46% בספטמבר 2023 ל-41% בנובמבר 2023. במקביל ירד שיעור התעסוקה של גברים ערבים מ-77% ל-66%. עם זאת, סבורה מואסי, "חשוב לזכור כי שיעורי התעסוקה של נשים ערביות הם מלכתחילה הנמוכים ביותר מבין כל הקבוצות בשוק העבודה ושכון הממוצע הוא הנמוך ביותר (6,099 ש"ח בממוצע לחודש בשנת 2021, בהשוואה ל-8,670 ש"ח בקרב כלל הנשים)".

יחד עם הירידה בשיעור התעסוקה, דיווחו נשים ערביות רבות על הפחתה בשעות עבודה. תחושת חוסר הביטחון האישי של נשים ערביות תרמה לכך ככל הנראה: 40% מהנשים העובדות בסביבה יהודית-ערבית מעורבת דיווחו על ירידה בשעות העבודה, לעומת 27% מהנשים העובדות בסביבה ערבית.

בפרסום של מרכז אדוה צוטט סקר שערך ארגון צופן בקרב מהנדסי ומהנדסות היי-טק ערבים בדצמבר 2023. סקר זה גילה תחושות של חוסר ביטחון בעבודה ובמרחבים הציבוריים במהלך המלחמה כמו גם חשש משמעותי להביע עמדות אישיות: "תחושות אלו בלטו יותר בקרב נשים, אשר חששו יותר להגיע לעבודה (30% מהנשים לעומת 16% מהגברים) ולדבר ערבית במקום העבודה (19% לעומת 13% בהתאמה). כמו כן, יותר נשים מגברים חששו להסתובב במרחב יהודי או מעורב (38% בהשוואה ל-30% בהתאמה)". חוסר הביטחון האישי קשור גם בממדי הפגיעה והרצח בחברה הערבית ובהזנחת הטיפול בהם מצד רשויות המדינה. זאת בצד ההקלות בהליך הרישוי של כלי ירייה המובילות להרחבת תפוצת הנשק החוקי והלא-חוקי. מצב זה עלול להחמיר את הסכנה לנשים בבית ובמרחב הציבורי. בין השנים 2020-2022 נרצחו בנשק חם 27 נשים ערביות, רובן בנשק בלתי-חוקי.

הפרסום מפנה אצבע מאשימה לעבר הממשלה: "קיצוצים בתוכניות החומש לחברה הערבית שתכליתן צמצום פערים ופיתוח החברה הערבית, בצד הקפאת מענקי האיוון לרשויות המקומיות הערביות פוגעים בחברה הערבית – לרבות בתוכנית רווחה ובמרכזי חוסן שנועדו לתמוך בצעירים בסיכון, בקשישים ובנשים נפגעות אלימות. בנוסף קוצצו

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

ארגוני זכויות אדם פרסמו דו"ח על מעלליה של ממשלת הימין בגדה

הפיכה משטרית פירושה העמקת הכיבוש

מהדו"ח עולה בבירור, כי ההפיכה המשטרית שמובילה ממשלת הימין איננה רק ניסיון לפשיזציה של מדינת ישראל; היא בה בעת גם ניסיון לספח את השטחים הפלסטיניים הכבושים. עוד עולה מהדו"ח, כי בזמן שהציבור מודאג מההפיכה המשטרית בישראל, מגורל החטופים, מעתיד המפונים מהדרום ומהצפון ומהמלחמה המתמשכת בעזה ובצפון, מפנה הממשלה את מירב תשומת לבה ואת המשאבים להשלמת הסיפוח של הגדה המערבית לישראל.

הדו"ח פורס תמונה רחבה של השינויים המבניים ושל הפרקטיקות שישראל מבצעת מאז השבעתה של ממשלת הימין הקיצוני והמתנחלים. זאת, החל במינויו של שר האוצר בצלאל סמוטריץ' לשר הנוסף במשרד הביטחון והעברת סמכויות נרחבות מהמפקד הצבאי לידי; דרך תקציבי עתק להרחבת ההתנחלויות ושיפור תשתיות ואיכות החיים בהן; הכשרת מאחזים; הכרזות על אדמות מדינה ושמורות טבע; הכחשה של אלימות מתנחלים ואי אכיפת החוק כלפיה.

"את ממשלת הסיפוח לא מרתיעים הפרת הדין הבינלאומי, הפיכתה של ישראל למדינה מצורעת, הפרות זכויות אדם או הסכנות הטמונות במדיניות שהיא מובילה. סדרי העדיפויות שלה ברורים: קיבוע שליטה ישראלית בכוח הזרוע על השטחים הכבושים, תוך המשך הדיכוי והנישול של האוכלוסייה הפלסטינית", נאמר בדו"ח.

... והסיפוח מתוכנן היטב

הדו"ח מדגיש כי ממשלת ישראל פועלת באופן סדור למימוש אסטרטגיה שנועדה להגשים חזון פוליטי של החלת ריבונות ישראלית מלאה על הגדה המערבית. זאת תוך ביסוס מציאות של עליונות יהודית ודחיקת הפלסטינים החיים בשטח לאזור גיאוגרפי מצומצם ככל האפשר. צעדים רבים של הממשלה משנים את פני הגדה המערבית ואת מבנה השליטה של ישראל בה, כולל התעמרות בקהילות פלסטיניות הגורמת לגירושן מבתיהן. "מהלכי הממשלה מאז הקמתה מצביעים על תהליך אשר בבסיסו אידיאולוגיה פוליטית המייצרת אסטרטגיה שתורגמה לתוכניות פעולה סדורות לטווח הרחוק, ואשר נמצא בליבת המדיניות של הממשלה גם בזמן המלחמה", הדגישו הממחברים.

"הכיבוש צריך להסתיים. לא בגלל האג. הכיבוש צריך להסתיים כי עריצות של 58 שנה היא חרפה מוסרית, שבשם הביטחון קלעה אותנו לשנים של מאבק מדמם, הכניסה עשרות אלפים למעגל השכול ושחקה את היכולת להבחין בין נכון לפסול", הדגישו בשוברים שתיקה.

נמרוד עובד

בית הדין הבינלאומי לצדק בהאג קבע (19.7) שפעילותה של ישראל בגדה המערבית ובירושלים המזרחית היא סיפוח והפרה של הדין הבינלאומי (ר' עמ' 3). למרות שחוות הדעת המייצעת של בית הדין מסמנת נקודת שפל בתולדותיה של מדינת ישראל, אין ממשלת הימין מסתירה כלל את תוכנית הסיפוח שלה.

פרסום חוות דעתו המשפטית של בית הדין גרר אחריו שלל גינויים מכל הקשת הפוליטית הציונית - מבנימין נתניהו, המנצח על מלאכת הכיבוש, המלחמה והסיפוח, ועד הגנרל יאיר גולן העומד בראש מפלגה בשם "הדמוקרטים" המתיימרת לייצג את "השמאל הציוני" (העבודה ומרצ). חשוב לבקר את ראשי תנועות המחאה נגד ההפיכה המשטרית שלא הביעו את דעתם על ההכרעה הדרמטית ובנאומיהם בהפגנות שנערכו במוצ"ש כלל לא התייחסו לנושא. עמדתם עקבית - הם לא עוסקים בכיבוש ובמלחמת העקובה בעזה, תולדה של השליטה הישראלית בת 57 שנה על השטחים הפלסטיניים.

בשוברים שתיקה מסרו: "הכיבוש תמיד היה משטר אפליה בהיקף עצום. תחזקנו דיקטטורה צבאית על מיליונים בטענה שאין לנו ברירה, שזה הכרחי לביטחון. באה ממשלת ישראל ושברה את שקר הביטחון. זה לא ביטחון. זו אפליה מתכננת, מכוונת, שמבחינתה תימשך לנצח. במלים אחרות: סיפוח. סיפוח גא".

"אנחנו יודעים. היינו שם. עשינו את הכיבוש הזה. תחזקנו את האפרטהייד הזה. אנחנו אלה שפינו משפחות פלסטיניות בדרום הר חברון מבתיהן, כשעל הגבעה ליד שמרו חברים שלנו על מאחז בלתי-מורשה. אנחנו הקמנו צ'קפוסטים רנדומליים באמצע כפר ופולשנו לבתים באמצע הלילה כדי להפגין נוכחות", הדגישו.

עוד הוסיפו: "אנחנו גם יודעים שביט הדין בהאג לא שיקר. ישראל לא עוצרת מתנחלים אלימים. ישראל מבצעת העברות כפויות של קהילות שלמות (זוכרים את ההכרזה על מסאפר יטא כ"שטח אש"?). ישראל מפקיעה אדמות של פלסטינים כדי להושיב בהן מתנחלים. הכל נכון. הלוואי שלא היה".

ממשלת הסיפוח...

אך כפי שבמחנה השלום העקבי לא הופתעו מפסיקתו של בית הדין הבינלאומי לצדק, בקרב פעיליו לא נתקבל בהפתעה הדו"ח המקיף והארוך (54 עמודים) שפרסמו ביום ראשון (21.7) יש דין, האגודה לזכויות האזרח, אופק ושוברים שתיקה תחת הכותרת "ההפיכה השקטה: שינוי אופי השליטה הישראלית בגדה המערבית, ניתוח מדיניות הסיפוח של הממשלה ה-37 והשלכותיה".

ענת סרגוסטי נושאת דברים בכנס הסולידריות עם עובדי ערוץ 13, 14 ביולי 2024 (צילום: ארגון העיתונאים והעיתונאיות)

לא לחיסול חופש העיתונות

נרתע משימוש באמצעים בזויים ובריוניים כדי להחליש ולעשות דה-לגיטימציה לעבודה עיתונאית מקצועית.

בדיקטטורה אין עיתונות חופשית

קמפיין ההסתה מכנה את ערוצי החדשות בטלוויזיה ערוצי התבלה, או ערוצי אל ג'זירה - עם יותר מרמז שמדובר באויבי העם והמדינה.

שלא נתבלבל, כל הדברים האלה הם חלק מאותה תוכנית-על של החלשת התקשורת, של מיטוט העיתונות החוקרת, הביקורתיות, חשיפת השחיתויות. אך השמדת העיתונות החופשית היא השמדת הדמוקרטיה.

בחירות יש גם במקומות אחרים. בסוריה יש בחירות, ואסד אפילו זוכה בשיעורי הצבעה גבוהים ובישעורי תמיכה לא פחות גבוהים. אבל בשום דיקטטורה אין עיתונות חופשית.

המהלכים האלה נועדו לפגוע בנו, בכלנו. עיתונאים ועיתונאיות עצמאיים וכאלה שעובדים בכלי תקשורת מסורתיים ממוסדים. אלה דברים שנועדו להפחיד ויש להם מסר ברור: עדיף ליישר קו, עדיף לא לעסוק בביקורת, בתחקירים, בחשיפת שחיתויות.

אז לכן אנחנו כאן, מביעים סולידריות. מטרתנו - להציב חזית אחידה נגד מגמות ההרס והשמדה. מגמות כאלה נוסו בהונגריה, בפולין ובהודו. שם פעל השלטון הפופוליסטי כדי לצמצם את העיתונות החופשית, לדאוג שבעלי הון המקורבים לשלטון ישתלטו על כלי התקשורת. אסור שזה יקרה כאן.

האינטרס הוא של כולנו, ובעיקר של הציבור. זה לא מובן מאליו שבכנס הזה נוטלים חלק עיתונאיות ועיתונאים מכל כלי התקשורת. ישנם מצבים שבהם שמים את התחרות בצד ומתגייסים יחד כדי להגן על האינטרס הציבורי ועל העיתונות.

שוויון, חירות ואחווה

ביום חמישי, 25 ביולי, יתקיים דיון בבית המשפט העליון בעתירה שהגשנו, ארגון העיתונאים והעיתונאיות יחד עם ועד עובדי חדשות 13, נגד מינויה של הגברת יוליה שמאלוב-ברקוביץ למנכ"לית חדשות 13. ולסיום, היום הוא 14 ביולי, יום הבסטיליה. זה האירוע שהעניק לנו את שלושת הערכים: שוויון, חירות ואחווה. כולם נקנו בדם ועליהם לא נותר.

ענת סרגוסטי

לאולם צוותא בתל אביב, בו נערך ב-14 ביולי כנס הסולידריות עם עיתונאי ערוץ 13, הגיעו עיתונאים ועיתונאיות מוכרים יותר ופחות; בכירי עולם התקשורת, עיתונאים ועיתונאיות ותיקים, אבל גם צעירים הרוצים לעבוד במקצוע מדהים זה ולשרת את האינטרס הציבורי. על כך דווח בגיליון "זו הדרך" הקודם.

להלן דבריה של ענת סרגוסטי, האחראית על חופש העיתונות בארגון העיתונאים, בפתיחת הכנס.

מה שקורה בחדשות 13 אינו אירוע אומלל של הנהלה שהחליטה לשנות את לוח המשדרים, או של ועד מנהל שהחליט למנות מנכ"לית. מה שקורה בחדשות 13 הוא חלק מתוכנית כוללת להשמדת חופש העיתונות, לא פחות. זה אירוע של השתלטות פוליטית עוינת על גוף עיתונאי. זה מרכיב בתוכנית-על. לתוכנית הכוללת הזאת יש שלוש זרועות הלופתות בכוח את חופש העיתונות ואת זכות הציבור לדעת ומוחצות אותם בכוח מתוך כוונת מכוון לרסק ולחסל.

זרוע אחת היא השתלטות עוינת. זה מה שקורה עכשיו בחדשות 13. השתלטות עוינת של גורמים פוליטיים על חברת חדשות מקצועית, החתומה על שורה של תחקירים חשובים, העושה מאמצים אדירים להמשיך לעבוד במקצועיות כמעט נגד כל הסיכויים.

ההשתלטות העוינת היא זו האחראית גם להורדת התוכנית של רביב דרוקר, למרות נתוני הצפייה הגבוהים. זה לא מקרי שזו התוכנית הראשונה שרוצים להשמיד. זה לא מקרי שזה קורה זמן קצר אחרי מינויה של פוליטיקאית לנהל חברת חדשות ולהיות העורכת הראשית, וזאת בלי שום כישורים מתאימים.

הזרוע השנייה היא חקיקה, המאפשרת לסגור כלי תקשורת. חקיקה כזו תאפשר למנוע תקציבים מהשידור הציבורי, להשתלט ולהשפיע על התכנים שלו. חקיקה כזו תאפשר להגביל את חופש הביטוי. זו חקיקה שכל ייעודה הוא סתימת פיות והפחדה.

הזרוע השלישית היא קמפיין מתוזמר ומאורגן, ולעיתים ממומן, של הסתה, הכפשה ואיומים, ושל תביעות השתקה נגד עיתונאים אינדיבידואלים ונגד כלי תקשורת. זה קמפיין שלא

בית המשפט ביקר בחריפות את התנהלות המדינה במו"מ ניצחון לארגון המורים בעתירה נגד העיצומים

וכאמור מזה זמן רב". כידוע, מזה חודשים ארוכים אין כל התקדמות במו"מ בין משרד האוצר לבין ארגון המורים, עובדה אותה הציפו לאורך השנה כולה אנשי ארגון המורים. גם כיום, קצת יותר מחודש לפני מועד פתיחת שנת הלימודים, ממשיך האוצר לנקוט בטקטיקה הידועה שלו של דיונים חסרי תכלית וגרירת רגליים, במטרה להעביר את הלחץ למורים, לקראת הפעלת מכש הלחצים התקשורתי עליהם לקראת סוף אוגוסט. בהחלטתו קרא בית הדין "לנהל מו"מ אינטנסיבי בהשתתפות הגורמים הבכירים והמוסמכים, בלב פתוח ובנפש חפצה", עליו יעדכנו הצדדים את בית הדין עד 15 באוגוסט. אך ספק גדול אם החלטה זו, שכמוה כבר נתן בית הדין בעבר, תניב יחס שונה מצד האוצר.

החלטת בית הדין לעבודה הגיעה על רקע תקופה ארוכה בה מנסים משרדי הממשלה לשבור את עיצומי ארגון המורים באמצעות הפעלת לחץ על המורים. לאורך השנה הדליף משרד החינוך, כי הרוב המוחלט של המורים אינם ממלאים אחר ההנחיה שלא לפרסם ציוני מגן. בדיון בוועדת החינוך של הכנסת בסוף חודש מאי טען מנכ"ל משרד החינוך, מאיר שמעוני, כי 92% מהמורים העבירו את הציונים. פרסום ציוני הבגרות חשף את התמונה האמתית: כ-50% מהמורים העבירו את הציונים. זה אכן נתון גבוה מאוד, אולם שונה לחלוטין מזה שהפיץ משרד החינוך. במקביל, על מנת לוודא כי חברי הארגון אכן מקיימים אחר העיצומים, נאלץ הארגון לקיים הליכים משמעותיים בבית דין החברים של הארגון נגד מנהלים אשר פעלו להפרת העיצומים. כך למשל, הורחק מנהל החטיבה העליונה בכיה"ס היראלי בחיפה, מנדי רבינוביץ', משורות הארגון לשמונה שנים, מתוכן חמש בפועל. רבינוביץ', שזכה בתמיכת ובהגנת ארגון המורים כאשר בינואר 2021 זומן לשימוע לאחר שקיים בבית הספר הרצאה על זכויות אדם בהשתתפות ארגון "בצלם", הורחק מהארגון לאחר שבניגוד להנחיותיו הוציא את שכבות י-יב' לטוילים.

מאבק בהפרטה הזוחלת של החינוך

ב-19 ביולי הוציא הארגון איגרת למורים בה הוא מתייחס לנושאים אלה. האיגרת, עליה חתום רן ארז, מתייחסת להימנעותו של הארגון עד כה מהכרזה על שביתה מלאה, שהייתה גורמת פגיעה בתלמידים וניכוי משכרם של המורים. באיגרת הבהיר ארז, כי הפרת המשמעת הארגונית פוגעת ביכולת לנהל מאבק בכל דרך אחרת: "אילו גילו משמעת ארגונית חזקה יותר, היינו מסיימים את פתיחת שנת הלימודים", כתב. ארז הבהיר כי המצב הלחוצי בו נמצאים המורים והמנהלים מובן לו, אולם הדבר רק מדגיש את הצורך במאבק: "כאשר היום, כשיש ארגון מורים והסכם קיבוצי, לא עומדים בלחץ. מה יהיה כאשר המורים יעבדו לפי חוזים אישיים, כעובדי קבלן, ללא הגנה וביטחון תעסוקתי וכלכלי ותלויים בטוב ליבו או בשרירות ליבו של המנהל או של המעסיק?" - שאל ארז. לאחר שנתיים של מאבק על הסכם קיבוצי חדש וכשנה של מאבק עקרוני שמנהל ארגון המורים על אופיו של החינוך העל יסודי, ניתן רק לקוות שכעת, כשמתקרבים רגעי ההכרעה, יעמוד הארגון בלחץ הכבד המופעל עליו וימשיך במאבק נגד המשך הפרטה הזוחלת בחינוך.

אדם אלי

שר האוצר סמוטריץ' ושר החינוך קיש: מהלך זוחל להפרת החינוך (צילום: עמוד הפייסבוק של השר קיש)

המערכה האחרונה במאבק המתמשך בין משרדי הממשלה לארגון המורים הסתיימה בשבוע שעבר בניצחון לארגון המורים. בית הדין לעבודה דחה (16.7) את העתירה שהגישו משרד החינוך ומרכז השלטון המקומי בדרישה להוציא צווי מניעה נגד עיצומי הארגון, במטרה לחייב את חבריו להעביר את ציוני המגן. המורים נמנעים מלפרסם ציונים אלה במסגרת המאבק בו הם נוקטים בשל אי חתימת הסכם קיבוצי חדש מאז פג תוקפו של ההסכם הקודם לפני למעלה משנתיים. העתירה הוגשה לאחר שמשרד החינוך פרסם לאחרונה את ציוני בחינות הבגרות במתמטיקה, אנגלית ושפה רק עבור תלמידים שמוריהם הפרו את הנחיית הארגון ופרסמו את ציוני המגן, המהווים חלק מציון הבגרות הסופי. שר החינוך, יואב קיש, טען כי לא ניתן לפרסם את ציוני הבגרות לפני שיפורסמו ציוני המגן, מתוך חשש שמנהלי בתי הספר ישנו את הציונים רטרואקטיבית כדי לשפר את אחוזי הזכאות של בית הספר. ארגון המורים הגיב כי טענה זו היא פגיעה במעמדם של המנהלים, וכי היא מבטאת את רמת האמון שרווח המשרד למנהלי בתי הספר העל יסודיים.

משא ומתן שמתנהל בעצלתיים

בית הדין דחה כאמור את העתירה, תוך שהוא מקבל את כל טענות ארגון המורים בנוגע לצעדים בהם הוא נוקט במסגרת סכסוך העבודה, ותוך שהוא מותח ביקורת על השיהוי בין ההודעה על נקיטת העיצומים לבין הגשת העתירה בעניינם. "נראה כי מועד הגשת הבקשות לבית דין זה קשור יותר בהחלטת משרד החינוך שלא למסור את ציוני הבגרות בשלושת המקצועות [...] ופחות בהחלטת ארגון המורים, שנתקבלה כאמור לפני כארבעה חודשים", נכתב שם. השופטים אף מתחו ביקורת על התנהלות משרד החינוך בנוגע להחלטה שלא לפרסם את ציוני הבגרות, וכתבו בפסק הדין כי לא שוכנעו מטענת המדינה כי בהעדר ציון מגן לא ניתן לפרסם את ציון בחינת הבגרות. טענה זו אינה מתבססת על מקור נורמטיבי ויוצרת למעשה אפליה לא ראויה בין תלמידים. בעקבות החלטת בית הדין, התקפל משרד החינוך והודיע על כוונתו לפרסם את כלל ציוני הבגרות.

את ההחלטה בעניין ניצל בית הדין כדי למתוח ביקורת חריפה על המדינה בכל הנוגע להתנהלותה במשא ומתן מול ארגון המורים. בית הדין קבע: "במקרה שלפנינו התרשמנו שמדובר במשא ומתן שמתנהל בעצלתיים, ללא שיתופם של הגורמים הבכירים בעלי הסמכות מצד המדינה לקבל החלטות,

הנשיא בידן עם סגניתו קמלה האריס (צילום: הבית הלבן)

פרישתו של בידן מותירה סיכוי להביס את הפשיזם

זכות להפלה, הנתונה למתקפה מצד בית המשפט השמרני, ובפוליטיקה אנטי-גזענית אינקלוסיבית. כאנשי שמאל, אל לנו לטפח אשליות בנוגע למפלגה הדמוקרטית בארה"ב. מדובר במפלגה המחויבת באופן עמוק להון הגלובאלי ולמדיניות קפיטליסטית. השינויים החיוביים במדיניות הכלכלית שקרו תחת בידן לא התקרבו לשינוי כולל של השיטה. הם קרו בד בבד עם התחזקות של מדיניות אימפריאליסטית הכוללת גם תמיכה במלחמת ההשמדה האיומה של ישראל בעזה.

עם זאת, האלטרנטיבה לקמלה האריס בדמות דונאלד טראמפ והמועמד שלו לסגנות ג'יי די ואנס מסוכנת בהרבה. קדנציה שנייה של טראמפ עלולה ללבות עלייה של ימין קיצוני, גזעני, אלים ואנטי-דמוקרטי ברחבי העולם. טראמפ עלול לרסק את מערכת הבחירות האמריקאית, המוטה ממילא באופן מבני לעבר הימין, וזאת נוסף לקיצוצי מס אגרסיביים, לביטול המפנה הירוק בכלכלה האמריקאית. טראמפ צפוי לקדם חקיקה שמרנית מסוכנת בנושא ההפלות, להוביל לגלי גירוש אדירים של מהגרים, ולהשתמש במנגנוני המדינה כדי לדכא ולכלוא כוחות ליברליים וכוחות שמאל. טראמפ, שלמד מכישלונותיו הרבים בכהונתו הראשונה, מבטיח בקמפיין הבחירות שלו להיות "דיקטטור ביום הראשון" של כהונתו הבאה. וכפי שההיסטוריה מלמדת אותנו, דיקטטורות לא נופלות אחרי יום אחד.

ישראל/פלסטיין

הסכנה של כהונה נוספת של טראמפ והמפלגה הרפובליקאית חמורה במיוחד בהשלכותיה על אזורנו. טראמפ צפוי לגבות את תוכניותיו של נתניהו לסיפוח כולל של הגדה המערבית. הוא יתמוך בכיבוש מתמשך של עזה ובטיהור האתני של השטחים הפלסטיניים. עמדותיו הניציות כלפי איראן והפוליטיקה האיסלאמופובית שהוא מקדם עלולות להוביל למלחמה אזורית כוללת עם איראן.

למרות שביידן גיבה את ממשלת נתניהו בכל הזדמנות, המפלגה הדמוקרטית עצמה נמצאת הרחק משמאלו בנושא ישראל/פלסטיין. קמלה האריס לא הצטיינה במיוחד בעמדותיה בנוגע לישראל, אך הממסד הדמוקרטי הצעיר שילווה אותה בהחלט נמצא משמאל לביידן, ועשוי לאפשר אופק של התקדמות לעבר שלום ישראל-פלסטיני. הסיכויים אינם גדולים, אבל האלטרנטיבה בדמות טראמפ גרועה בהרבה.

נמרוד פלשנברג

פרישתו של נשיא ארה"ב, ג'ו בידן, מההתמודדות לכהונה נוספת היא חדשה מעודדת לסיכוי לבלום את הפשיזם בארה"ב ובעולם. כהונתו של בידן התאפיינה במדיניות כלכלית וסביבתית מתקדמת יחסית, שהייתה סטייה חלקית מהדוגמה הניאו-ליברלית, ובמדיניות חוץ אסונית ומחחרת מלחמות, שכללה גיבוי למלחמות בלתי-נגמרות בעזה ובאוקראינה, ופתיחה של "מלחמה קרה חדשה" מול סין.

פרישת בידן מהמרוץ באה על רקע גילו המתקדם והופעתו המביכה בעימות מול הנשיא לשעבר דונלד טראמפ שנערך בחודש שעבר, במהלכו לא הצליח בידן להוציא מפיו משפט שלם. בידן הבהיר בעקבות העימות שהחליט להישאר במרוץ, בניסיון פתטי להוכיח שהשנים לא גרעו מיכולותיו. אך לבסוף נכנע ללחץ אדיר בתוך המפלגה הדמוקרטית, שהבינה שקלושים סיכוייו לנצח את טראמפ בבחירות.

פרישתו של בידן אכן הייתה צו השעה. לפי כל הסקרים טראמפ מוביל בפער גדול במדינות המפתח בבחירות. פער זה נבע באופן כמעט בלעדי מהופעותיו הכושלות של בידן. לראייה, מועמדים דמוקרטים רבים אחרים לקונגרס או לסנאט, הובילו על יריביהם הרפובליקאים באותם סקרים בהם פיגר בידן מאחורי טראמפ. בשיטה המבוססת על מאבק בין אינדיבידואלים, חוסר יכולתו של בידן להראות כישורי עימות בסיסיים דרר אותו למצב של מועמד אבוד, וטוב עשו הדמוקרטים שהתעשתו ודרכנו אותו לפרוש.

במרוץ מול טראמפ, קשה אך אפשרי לנצח

המועמדת הכמעט ודאית להחלפת בידן היא סגנית הנשיא קמלה האריס, לשעבר התובעת הכללית של קליפורניה וסנאטורית מטעם המדינה. בעברה - התמודדות כושלת למועמדות המפלגה הדמוקרטית ב-2020. האריס, בת לכלכלן שמאלי ממוצא ג'מייקני ואם ממוצא הודי, היא דמוקרטית שגרתית למדי. היא מקורבת למעגלי ההון של תעשיית ההייטק בקליפורניה ותומכת בכלכלת שוק מרוסנת. האריס מזוהה עם הגישה של בידן, שהחליף את הדוגמה הניאו-ליברלית של קודמיו בגרסה של כלכלת שוק מנוהלת, שניתן לכנותה "קיינסיאניזם של מלחמה". לפיה מנווט השלטון המרכזי, בעזרת השקעות הון משמעותיות, את המשק האמריקאי לבניה מחדש של הבסיס התעשייתי שלו – עם דגש בכלכלת אנרגיה ירוקה. גישה כלכלית זו מחוברת בטבורה לגישה ניצית ברמה הבינלאומית ולקידום תחרות מסחר אגרסיבית עם סין. בנושאים חברתיים כמו יחסי גזע ומגדר נמצאת האריס משמאלו של בידן, והיא תומכת מובהקת

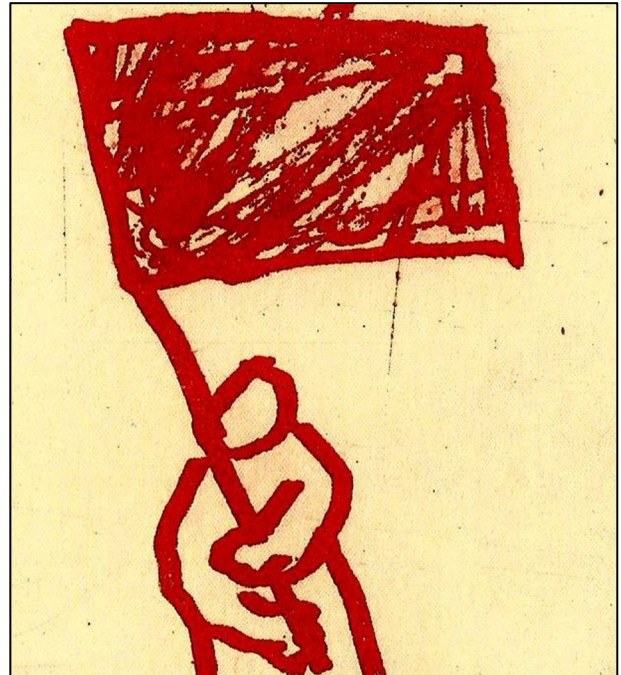
תערוכה של דב הלר: האמן עם הדגל האדום

שבוע עייר / עורכת לריסה מילר

הודעה מוקלטת מחבר / דניאל ברוק

"חביבי, כאן ברלין גונחת בקול קינה ממכאובי היהודים, אפשר היה להיות שבע נחת, פולין, זוכר, לא ארץ, שוכבת לצידי. הושבה אליי, צמאה לטבע הנימול. אחרי שכבר נטוש הייתי פעמיים. חתמתי קבע בצבא פרידות, ליבי שדה כתוש, גדוד נהגי פרדות חרשו בו תלם. ואחר כך המסוקים, המחבלים, פסגת מדריד. נפתח ההלם! בא לי למצוא יבשת דמיונית קו רוחב Z על איזה גריד של גיאוגרף זנוח או תלמיד של פאקינג מגלה ארצות שלא האמינו למילה מפיו, כמו לאותן התצפיתניות... למצוא ספינה, לשוט סביב הגלובוס בחיפוש אחר קבוצת איים... אתה איתי? מהיר מדי כל קו המחשבה, אני איטי במעשים, בדיבורים מגזים, אני לא יודע איך לומר מתגעגע, ולמי כבר יש? יותר למה, לריח ספונג'ה בשכונה, או ריח שתן על גגות בקבוק אשר חשף סודות, מקלט עם סלואו ממזמז, רחוב רמז שפעם היה רומז שכאן ניתן לשתות ברד פרוע בטעם כימי - טריקולור צבוע. מונית שירות הייתה שובה אל תוך קרבה - פדיון חובה מטבע של חמש. צריך רק לבקש: 'סליחה, אה, מעביר קדימה?' וריקושט צוהל: ומי זה דימה? זכוכית הייתה תמיד נשברת, נוף הגליל - גם היא נצרת, נובלס סיגריה אצילית, 'תגלית' הייתה פשוט תגלית (כוח ענק על איזו דיונה; הכוזרים בעצם הונים) ולא בני נוער צוהלים. מול הרכבת אוהלים מארגנים איזו עצרת ומלחמה תמיד חוזרת... סליחה, ומה איתך? גדל הילד? כבר בטח בצבא...אה... טוב, יאללה, נשתמע..."

דב הלר, "איש עם דגל אדום" (צילום: תוהו)

במשכן לאמנות עין חרוד בקיבוץ עין חרוד מאוחד מוצגת תערוכה של האמן הרב תחומי המנוח דב הלר (1937-2018). הלר, שהיה תושב נירים, נמנה עם מקימי קבוצת האמנים הפוליטיים "המשותף קיבוץ", שקמה בעקבות המהפך ב-1977. כל חייו הגדיר עצמו קומוניסט. הותרו אחריו סדנת הדפסים ואוסף גדול מאוד מיצירותיו, שחלקן הוצגו במשך השנים ברחבי הארץ לרבות במועדון הגדה השמאלית בתל-אביב. הלר, ניצול שואה, היה חקלאי ופעיל נגד הכיבוש ולמען צדק חברתי. ידיו אביב אצילי, שנרצה ב-7 באוקטובר, צייר אותו על ג'ריקן צבאי דהוי. בציור ניתן להבחין בדמות האמן לובש חולצה אדומה עליה מצוירים פטיש ומגל, ומחזיק בידו הימנית דגל אדום עם הכיתוב: "אמן מגויס". במהלך שנות ה-80 חדרו מוטיבים ביוגרפיים לעבודותיו: לציורים, להדפסים ולפסלים. בין היתר יצר סדרה של פסלים לבנים של דיוקנו של מנהיג מהפכת אוקטובר והכיתוב ברוסית "לנין". בשנת חייו האחרונה עבד על סדרת חיתוכי עץ ולינוליאום על מלחמת האזרחים בספרד והמערכה נגד הפשיזם. הלר פרסם שני ספרים: "עבר עלי יום קשה: מכתבים" (הוצאת דקל, 2007) ו"האיש שאהב לצייר דגל אדום" (הוצאה עצמית, 2016). בין יצירותיו של הלר: סדרת התצריבים "תל ג'מה" - תל מעל נחל הבשור ובו שרידי ישובים קדומים, שהיה מוצב של הצבא המצרי ב-1948. הלר מספר את סיפורן של שתי נשים פלסטיניות, אם ובתה, שנהרגו בידי צה"ל במבצע "עופרת יצוקה" ב-2009. באמצעות סיפורן הוא חושף את טראומת המלחמה בשני הצדדים כטרגדיה של היחיד וכטרגדיה של האמן עצמו. "יצירתו של דב הלר היא עשירה ומורכבת ומשתנה עם הזמן. יש בה הקשרים הדוקים וסבוכים בין עולמו האישי לבין השקפותיו הפוליטיות ומכלול הערכים שטיפח ושמר עליהם באדיקות לאורך השנים", אמרה דליה מנור באירוע לזכרו שנערך במאי.

יוסי אבו

89 הרוגים בחאן יונס תוך יממה

שר החוץ הסיני בירך על ההסכם שנחתם, ואמר כי מדובר ב"התפתחות משמעותית ביותר". לדבריו, ממשלת הביניים תוקם "למען המשילות שלאחר המלחמה בעזה". על פי סוכנות הידיעות הפלסטינית וואפא, "כל הפלגים הסכימו להתאחד במסגרת אש"ף כדי להתמודד עם המלחמה התוקפנית של ישראל על מנת לממש את רצונו של העם הפלסטיני לאחדות, חירות ועצמאות לאומית". עוד סוכם על מחויבותם של כל הארגונים להקמת מדינה פלסטינית עצמאית שבריתה ירושלים המזרחית, בהתאם להחלטות האו"ם. יצוין שהסכמים דומים שנחתמו בשנים האחרונות לא הניבו פרי.

סוכנות הידיעות הפלסטינית וואפא הודיעה בשלישי (23.7) כי מניין ההרוגים בפעילות המחודשת של חיילי הכיבוש בחאן יונס עלה ל-89. עוד הוסיפו כי 68 מוגדרים נעדרים, וכי 329 נפצעו. על פי משרד הבריאות בעזה, מאז תחילת המלחמה נהרגו 39,090 בני אדם ו-90,147 נפצעו. הצלב האדום הבינלאומי מסר, כי מספר הנפגעים הגדול בהפצצות "מתח עד קצה גבול היכולת" את כושר המענה של בית חולים שדה של הצלב האדום ברפיח, שבו 60 מיטות אשפוז בלבד ושהגיע לתפוסה מלאה. לאחר התקיפות האוויריות ב-13 ביולי באזור אל-מוואסי, טיפל בית החולים ב-26 פצועים (בהם ילדים), ששמונה מהם נזקקו לניתוחים מיידיים. הצלב האדום הבינלאומי הוסיף, שמחלקת מטופלי החוץ של בית חולים שדה קלטה בשבוע השני של יולי 850 מטופלים, כמעט מחציתם נשים וילדים.

גם במתקני בריאות אחרים במרכז עזה התנאים קריטיים. הארגון "רופאים ללא גבולות" ציין, כי מתחילת יולי ועד עתה סיפקו הצוותים שלו במרפאת הארגון ובמרכז הרפואי נאסר בח'אן יונס, וכן בבית החולים אל-אקצא בדיר אל-בלח מענה בארבע תקימות מרובות נפגעים, האחרונה בהן - ב-16 ביולי. מחלקת רפואה דחופה ילדים בבית החולים נאסר, שכבר עכשיו כורעת תחת הנטל ומתמודדת עם מחסור במשאבים, סיפקה בממוצע מדי יום, בין 29 ביוני ל-5 ביולי, טיפול רפואי ליותר מ-300 ילדים. ילדים המתקבלים לאשפוז נאלצים לחלוק מיטות. בביקור שהתקיים לאחרונה בבית החולים נאסר מסרו נציגי קרן האוכלוסין של האו"ם כי ראו "תינוקות, ילדים, ילודים ואימהות על מזרנים במסדרון" בשל המחסור במיטות בבית החולים.

ארגון הבריאות העולמי מסר בשלישי (23.7), כי קיים סיכון גבוה להתפשטות נגיף הפוליו (שיתוק ילדים) ברצועת עזה וגם אל מעבר לגבולותיה, וזאת בשל מצב התברואה הקשה בה. לדברי הארגון, נגיף הפוליו אותר בדגימות של מי בויב בעזה ו"עלול להתפשט גם לעולם". עובדים של ארגון הבריאות העולמי ושל קרן החירום הבינלאומית של האו"ם לילדים (יוניסף) יגיעו לעזה ביום חמישי השבוע במטרה לאסוף דגימות צואה לצורך הערכת הסיכונים הקשורה בגילוי הנגיף. במקביל החל הצבא השבוע לחסן חיילים נגד פוליו. במקביל הכריז שר החוץ של סין, וואנג יי, בשלישי (23.7) כי 14 תנועות ומפלגות פלסטיניות, בהן פתח וחמאס, הסכימו בדבר הקמת "ממשלת פיוס לאומי" זמנית שתשלוט ברצועת עזה ביום שאחרי המלחמה ונסיגת צה"ל מהרצועה. הארגונים הפלסטיניים השונים הסכימו לסיים את המחלוקת ביניהם ולחזק את האחדות בחתימה על "הצהרת בייג'ינג", הודיעה התקשורת הממלכתית הסינית. ההצהרה נחתמה בטקס הסיום של דיאלוג פיוס בין הפלגים שהתקיים בכייג'ינג מתחילת השבוע.

סניף חד"ש יפו
אסיפה שנתית
 רביעי 24.7 | 20:00 | השקמה 3, יפו

שותפות השלום
צעדת השלום והחיים
 חמישי 25.7 | 19:30 | כיכר הבימה, ת"א

הגדה השמאלית
ערב אולימפי
 צפייה בטקס הפתיחה של האולימפיאדה ושיחה על הפוליטיקה שמאחורי המשחקים בהובלת החוקר והפרשן **אשר לוי**
 שישי 26.7 | 19:00 | אחד העם 70, ת"א

סניף חד"ש ת"א
אסיפה פומבית בהשתתפות ח"כ איימן עודה
פתרון שתי המדינות והשלום
 שלישי 30.7 | 19:00 | אולם הגדה השמאלית
 אחד העם 70, ת"א

זו הדרך ברשתות החברתיות

וואטסאפ

טוויטר

פייסבוק

אינסטגרם

טלגרם

